

Naročnina listu:

Čelo leto . . . K 50—
Pol leta . . . 26—
Četrť leta . . . 13—

Zunaj Jugoslavije:

Čelo leto . . . 66—

Posamezne številke
na 10 strah 60 v.

Uredništvo i. upravništvo:
Maribor, Koroška ulica
š. 3. — Telefon št. 220.

STRAZA

Nedvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Inzerati ali oznanka

se računajo po K 1.80
od enoredne peštvriste
pri večkratnih oznankah
popust.

„Straža“ izhaja v pon-
deljek, sredo in petek.
Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more
govoriti vsak dan od
11. do 12. ure popoldne.

125. številka.

Maribor, dne 10. novembra 1920.

Letnik XII.

Boj za našo severno državno mejo na Koroškem in Stajerskem.

Resolucija obmejnih Stajerskih Slo-
vencev.

Na volilnem shodu Slovenske kmetske zveze v Radgoni dne 7. novembra t. l., na katerem je govo-
ril dr. Hohnje, je bila z vsestranskim odobravan-
jem sprejeta ta-le resolucija:

Z ozirom na govorice, ki so vznikle iz poročil
nekaterih časnikov in ki so prodirle tudi v naše kra-
je ter so tukaj povzročile nemalo zmedo, kakor da bi
naša vlada pri pogajanjih z Avstrijo o naši severni
državni meji bila voljna v zameno slovenskega ozem-
lja na Koroškem pod Dravo — ali njegovega dela —
odstopiti apačko kotlino in menda še tudi druge kra-
je pod Muro, volilci, zbrani na volilnem shodu Slov.
kmetske zveze v Gornji Radgoni dne 7. novembra t.
l., izjavljajo sledeče: Mi najodločnejše odklanjamo
vsako barantanje s slovensko zemljo in ogorčeno pro-
testiramo zoper vsako namero in vsak poskus potis-
niti severno mejo naše države pod Muro in odstopiti
katerikoli kraj na desnem bregu Mure. Slovenci smo
dovolj izgubili na levem bregu Mure in nikakor in
nikdar ne bomo dovolili, da bi tudi desni breg Mure

prešel pod nemškoavstrijsko oblast. Če prebivalci me-
sta Radgona vedno bolj in bolj čutijo, da v gospo-
darskem oziru visijo v zraku, naj pripišejo krivdo se-
bi in svojemu nemškemu šovinizmu. Mi Slovenci se
nikdar ne bomo dali ponižati do vloge gospodarskega
zaledja, iz katerega bi ponemčeni radgonski meščani
črpali življenjski sok za gospodarski obstoj in napre-
dek. Kar se tiče naše slovenske Koroške in izida ta-
mošnjega plebiscita, mi obmejni Stajerski Slovenci,
ki iz lastne prebride dolgoletne izkušnje poznamo
vso brutalnost in v izbiri sredstev neskončno brez-
vestnost nemške osvojevalnosti, spričujemo, da ome-
njeno ljudsko glasovanje na Koroškem ni in nikdar
ne more biti izraz narodove samoodločbe. Tisti del
Koroške, kjer in kakor daleč prebivajo Slovenci, je
in mora ostati slovenski in mora postati jugoslovani-
ski. To nujno zahteva ono načelo narodnosti, katero
je dalo ter bo dalo pravno in mednarodnopravno pod-
lago za osnovo in obstoj vseh novih nacionalnih dr-
žav v Evropi. Kakor je in bo naša država vedno z
vso odločnostjo branila to temeljno načelo, tako tudi
ne sme naša vlada nikdar odstopiti od onih zahtev,
ki so nujna posledica tega načela.

Samouprava — ljudska izobrazba.

Izobrazba našega ljudstva je nizka, veliko pre-
nizka za velike naloge, ki stoje pred nami. Iz tega
izvira marsikatero zlo v javnem življenju: Splošna
demoralizacija, politična neznačajnost, nemškutaren-
je po obmejnih krajih, demagoštvo, pristopnost za
različne hujskarije. Narod treba naglo in sistemati-
čno dvigniti na višjo stopinj izobrazbe. V ta namen
bi bilo treba organizirati delo za ljudsko izobrazbo,
katero bi morala vzeti v roke državna oblast in bi
se moralo vršiti potom samouprave. To bi bil zopet
en odstavek iz poglavja o centralizmu in o samo-
upravi.

Za ljudsko izobrazbo je doslej delala v glav-

nem šola. Naša ljudska šola je zelo draga, je veliko
predraga v razmeri z uspehi, katere dosega. Otroci,
ki 6—8 let obiskujejo šolo, se nauče čitati in pisati in
nekoliko računati, to je vse. Malo jih dobi toliko pod-
lage, da se potem sam izobrazuje dalje, toda za to
nadajno izobrazbo je na deželi malo sredstev in ja-
vna oblast ne stori v tem oziru ničesar. Mnogo teh
otrok pozabi pozneje še tisto malo, kar se je naučilo
v šoli in pozneje se zna komaj za silo podpisati,
knjige pa ne vzame v roke nobene. Tak človek pa je
skoraj isto kot analfabet, četudi je šest let hodil po
šolah. Preveč je naša šola odtrgana od življenja in
nobenega stika nima z nadaljno ljudsko izobrazbo.

Ta izobrazba je pri nas sploh samo slučajnostna, od-
visna edino le od dobre volje in požrtvovalnosti po-
sameznika.

Treba bi bilo narediti drugače. Ljudska šola
naj da samo podlago za nadaljno izobrazbo, ki naj se
organizira sistematično. Brez nadaljne izobrazbe pa
usahne še ono malo, kar je dala ljudska šola.

Za nadaljno izobrazbo se je delalo doslej iz-
ključno po političnih strankah. Skoraj vse, kar je, je
storila Slovenska ljudska stranka, za delavce so de-
lali nekaj socialisti, sedanja demokratska stranka ni
storila na deželi skoraj ničesar. Toda to izobraževal-
no delo, ki se je vršilo z veliko požrtvovalnostjo od
strani duhovščine in mladine, je imelo razne nepo-
polnosti. Treba, da priskoči na pomoč država in u-
redi po enotnem načinu. Prva napaka je pomanjkan-
je nadzorstva, ki bi imelo primeren vpliv. Ustanav-
ljale so se n. pr. knjižnice, kontroliral ni poslovanja
nikdo. Često se je izposajalo semintje brez pravega
reda. Ščasoma je prišel v knjižnico nered. Kaplan,
ki jo je vodil, je bil preveč drugje zaposlen, potem
morda naglo prestavljen, naslednik se ni zanimal, ko
je pa čez par let prišel drugi gospod, ki se je zopet
zanimal, je knjižnica že napol razpadla in treba je
bilo skoraj započeti z novega. Enako tudi z drugimi
zadevami. Druga pomanjkljivost, v zvezi s prvo, je
pomanjkanje stalnosti. Enkrat se začne živahno de-
lovanje, potem poneha in čez nekaj časa je treba za-
četi od kraja. Tretja pomanjkljivost je pomanjkanje
sistema. Pride gospod, ki se zanima za petje in usta-
zovi se lep pevski zbor, v sosednjem kraju se med
tem goji pred vsem gledišče. Za pevcem pride ljubi-
telj knjige in začne s knjižnico, za njim pride soci-
jolog, ki bi rad poskusil s konzumom in s strokovno
zvezo.

Bilo bi napačno, ako bi hoteli ljudsko izobraz-
bo birokratizirati ali podržaviti. Razvijati se mora
individualno in na temelji samouprave. Pri tem naj
tekmujejo stranke, društva in samoupravne korpore-
cije. Javna oblast naj bi pomagala, da se uvede ne-
ke vrste nadzorstvo, stalnost in sistem, daje naj iz-
podbudo, pomaga pri težavah, a pomaga tudi s svo-
jimi sredstvi. Stroški za tako organizacijo bi ne bili
veliki, korist pa velikanska in ljudska šola bi se le

LISTEK.

Poulične slike iz Cikage.

Priobčil Rev. Jeronim Knoblehar.

(Dalje.)

Tako posebno beže naši ljudje iz krajev, kamor
se selijo Italijani: nihče ne mara s temi divjaki tu v
Ameriki skupaj živeti na eni in isti cesti. Tatvine,
ropi, pretepi umori med njimi niso redki, toraj proč
od njih, teh abruških in siciljskih tolovajev, polnih
nesnage. Takisto se izselijo katoličani, ko se v njih
bližino priselijo judje in nigri.

Otod pojav, da so pogostoma — cerkve na pro-
daj, ne samo stavbe katoličanov, ampak še večkrat
drugovercev raznih protestantskih sekt.

Protestantizem v Ameriki vidno razpada in pre-
haja v popolno brezverje. Za to se protestanti trudijo
da bi razne svoje sekte spojili v eno versko zvezo in
rešili ji znak krščanstva. Značilno je, da morajo pro-
testantovski „ministri cerkve“ na ulici pridigovati,
ker ljudi ne dobe v cerkev. Pogosto se vidi takega
pridigarja na cesti v sredi večje družbe po večini
radovednih otrok, kako jim z evangeljsko knjigo v ro-
ki govori o Bogu, duši, večnosti itd. Vsepih ni Bog ve-
kak, ker manjka protestantizmu notranje zveze. Pri-
tliko imam gledati zapuščenost in dolgočasnost prote-
stantovske božje službe vsako nedeljo pri metodistov-
ski cerkvi, svojemu stanovanju nasproti. Nikdar ni
videti pred njo živahnega vrvenja po službi božji, ka-
kor pred našo katoliško; pa saj še zvonov nimajo,
teh budilcev verske zavesti.

Cerkve na prodaj. Nekaj blokov od nas proti
na cesti Paulina stoji prekrasna velika cerkev polj-
skega naroda, posvečena sv. Adalbertu, poleg nje ve-
lik kolegij za moško mladino. Bil sem tam priča vspre-
jema dijakov v marijansko kongregacijo: pol cerkve
je bilo dijaštva, drugi del poln občinstva. Ginljiv po-
gled na čisto pristržno pobožnost Poljakov, ko njihova
dobro odgojena moška mladina obdaja pred oltarjem

prestol nebeške kraljice. Ves navdušen sem doma pra-
vil svojim ljudem o vtisih, ki jih je name naredil pri-
zor v tej cerkvi.

Čul sem od drugih ljudi, da kupuje cerkev, in
vsa cerkvena poslopja s kolegijem vred železniška
družba, ki bi vsled naraslega prometa rada razširi-
la svoj prometni prostor. Dva milijona dolarjev ponu-
ja za vse stavbe; pripravljena je podreti jih na svoj
račun in spraviti njih material na svoje stroške v
kraj, kjer bi se dosednji posestniki hoteli naseliti.
Kako daleč so uspela pogajanja ali je sploh kaj re-
snice na taj vesti, ne vem. Vsekako pa bi bilo škoda
krasne stavbe. Amerikanci so iznajdljivi. Celo več-
nadstropno hišo, tudi cerkev „premufajo“, preselijo iz
enega kraja na drugega; prej omenjena pa bi jim bi-
la vendar prevelika za prestavljati.

Pač pa so sedanjo katedralo pred leti razširili
in povečali s tem, da so jo čez sredo prerezali in po
tem eno polovico premaknili in prostor med obema de-
loma zazidali. Tudi stolp so pri tej priliki „poglihali“,
visel je po strani; podkopali so ga in podstavili tako,
da se je zravnal.

Sredi avgusta sem si ogledal trinadstropno hi-
šo, bivši hotel, ki so ga slovenske šolske sestre v Ju-
žni Chicagi kupile v svoje namene in ga dale celega
prestaviti poldrugi kilometer daleč od hrvatske cer-
kve, kjer imajo svoj zavod. Hiša ima 40 hotelških sob
iz katerih se bo dalo prirediti dokaj lepih učnih sob.

Dokler nisem sam videl načina prepeljevanja
hiše, sem si mislil, da jo zvežejo najprvo kot pisker,
potem pa Bog ve kako rinejo po cesti dalje. Nič o
vsem tem. Stavbo izpodkopljejo in sproti podložijo z
debelimi bruni, pod katerimi so močni, po poldrugi
meter visoki leseni stebrički, ki imajo železne navija-
če v sebi. Z navijači dvignejo enakomerno celo stav-
bo. Tu pa tam podpro s podobnimi, pa daljšimi navi-
jači tudi stene v odprtinah pri oknih in vratih, da se
im poslopje ne nagne. Tako spretno dvigajo stavbo
na valjce, da niti omet ne pada od sten in se prebi-
valstvu ni treba izseliti. Na vso podstavo prireditijo
železno vrv na močno bruno, primerno globoko zako-

pano v zemljo, ki je v zvezi s privlako ali dvigačem
na škipce (Flaschenzug). Je ta je priprjen na podlago
na kateri stoji potujoča stavba. Z močnim motornim
vozom potegnejo vrv, škipci hrešče, hiša pa se po-
mika dalje, dokler ni konca vrvi. Na to kol prestavi-
jo in cela reč se ponavlja, dokler ni hiša na svojem
mestu. Tu ji že prej podzidajo temelje. Ker zaradi
prometa ne napravijo dosti po dnevu, so navadno
bila vzrastla iz tal.

Iz hribčka v nižino ali z nje v breg postaviti
hišo jim ne dela posebno večjih težav. Amerikanci
pač znajo.

Se nekaj pabrkov hočem pobrati iz pouličnega
življenja Chicage, predno sklenem svoj dopis.

Neka posebnost je vredba, da se tukaj časnikov
večinoma ne naroča pri upravništvu, ampak pri nje-
govih zastopnikih, ki pridejo naročnino, mesečnino
sami pobirajo okoli naročnikov. To je za upravništvo
lista dobro, ker naročniki ne pozabijo poslati naroč-
nine, kakor se to v starem kraju tako rado dogaja.
Ni prijetno to delo za „kolektorje“, posebno katoliš-
kih listov. Premnogokrat morajo čuti od ljudi nekato-
liškega mišljenja odurne opazke, ko se rado zgodi, da
je oče ali sin „pri rdečih“, mati ali pa hči hočeta i-
meti katoliško čtivo pri hiši. Pride „kolektor“, je pre-
pir v hiši. Seveda ni vsaka žena tako odločna, kakor
tista tu pri nas, ki je moža gnala z besedami: ti beri
kar hočeš, saj si čtivo sam plačaš; meni pa pusti da
berem kar meni dopade; nisem tvoja sužnja in če ti
to ni všeč, si poišči drugo, meni pa ne jemlji moje
vere.

Redno mu je skrita socialistički list ali ga vr-
gla v peč, če ga je le mogla dobiti v roke, nastavila
pa mu je svojo ljubo glasilo „Ave Marija“ tako kje,
da ga je včasih le vzel in čital, ko drugega čtiva ni
bilo pri roki.

Ni mu bilo zaman: v bolezní se je spreobrnil!
Naši slovenski socialisti so res taki: v bolezní
se spomni ta in oni, da je bilo včasih boljše, ko je
župniku bolj. E, Kristanu pa manj verjel.

Dalje prihodujče.

potem rodila vse svoje sadove. Tak načrt ljudske izobrazbe bi si predstavljala približno sledeče:

Državni zbor izdela okvirni zakon o ljudski izobrazbi. Pri ministrstvu prosvete naj se ustanovi poseben oddelek za ljudsko izobrazbo, ki bi nadzoroval izobraževalno delo po celi državi, skrbel, da se vrši v okviru zakona, priskočil na pomoč, ako bi voz kje obtičal ali zabredel na stransko pot.

Pokrajinski zbor izda natančnejše odredbe in izdela podrobnejši načrt za ljudsko izobrazbo. Pri vsakem sedežu pokrajinske vlade se pri poverjeništvu za prosveto ustanovi poseben odbor za ljudsko izobrazbo, nekaka paralela višjemu šolskemu svetu. V tem odboru bi se morali nahajati poročevalci: 1. za ljudske knjižnice, 2. za nadaljevalne šole, za tečaje, strokovna in poljudno-znanstvena predavanja, 3. za ljudski oder, 4. za ljudski šport, 5. za ljudske dome.

Po deželi se ustanove izobraževalni okoliši, ki naj bi se kolikor mogoče ujemale s farnimi okoliši. Za vsak izobraževalni okoliš se imenuje izobraževalni tajnik (tajnik za ljudsko izobrazbo). Imenuje ga pokrajinski odbor. Po velikih krajih, kjer je mnogo izobraževalnega dela, bi moral biti izobraževalni tajnik stalno nameščen uradnik, po mestih kot Maribor in Ljubljana, bi moral obstojati cel urad z načelnikom in pomožnim osebjem, po malih krajih bi prevzel to službo pripraven človek za primerno nagrado. Za tajnika ali tajnico bi bil lahko nastavljen kdorkoli, moški ali ženska, samo da ima primerno izobrazbo, neoporečnost, ima v kraju stalno bivališče, ni krčmar ali v kakršnikoli rodbinski ali gospodarski zvezi s krčmarjem (n. pr. učiteljica, ki stanuje v krčmi). Dolžnosti izobraževalnega tajnika bi bile: Voditi javno ljudsko knjižnico, nadzorovati ljudski dom in vse potrebe, ki služijo ljudski izobrazbi, v kolikor so javna last (oder, glediške potrebe, glasbeni instrumenti, zastave, slike itd.), poročati redno in uradno vladi o vseh pojavih izobraževalnega dela in staviti tozadevne nasvete in predloge, nadzorovati organizacije in institucije, ki imajo za cilj ljudsko izobrazbo.

Politični pregled.

Jugoslavija.

Naša delegacija je dospela v Santa Margherita Ligure v nedeljo 7. t. m. Sprejeta je bila od italijanskih delegatov: grofa Storze, vojnega ministra Bonomi, ekspertov Salate in Rodolle ter od množice ljudstva. Giolitti se ni bil navzoč, ker se bo udeležil še prve parlamentarne seje 10. t. m. Dospel še ni tudi polnomočni minister Volpi, ki je obolel. Po sprejemu se je odpeljala naša delegacija v hotel Imperial, kjer se bo vršila konferenca.

Pogajanja so se pričela v ponedeljek in ne bodo baje dolga. Italija se bo pri teh pogajanjih opirala na zaslombo pri Angliji ter Franciji in popustila v jadranskem vprašanju le toliko, kolikor je popustljivost na mestu, da se ne krši varnost vojaške obrambe novoosvojenih krajev. Glede Reke bo zahtevala Italija reško popolno neodvisnost in garancije italijanski narodnosti in njenemu gospodarskemu razvoju. Svoje predloge bo Italija predložila takoj. Ako bi bilo videti takoj ob začetku pogajanj, da bo konferenca brez uspeha, se bodo pogajanja takoj prekinila.

Državni zbor je sklican za danes dopoldne. Državni odbor bo izpopolnil vse nedostatke glede volišč in predsednikov volilnih komisij. Upamo, da bo državni odbor tudi rešil protizakonito razdelitev volišč v štajerskem volilnem okrožju. Kakor je videti, bodo rodili naši tozadevni protesti sad in bo našim ljudem prikrajšana pot na volišče. Ko bo izvršil državni zbor to delo, se razide in se bo sestel še le po volitvah, da zbere ves volilni material in ga predloži bodočemu parlamentu.

Italija.

Ravno sedaj, ko so se začela pogajanja med Jugoslavijo in Italijo, je začel d'Annunzio s sovražnostmi napram naši vojski. D'Annunzio je zasedel skalnato obrežje, ki tvori vhod v bakarsko pristanišče. Naše vojaštvo je odgovorilo pri pogledu na to zasedbo s streli, nakar so pričele d'Annunzijeve čete z napadom, pri katerem so zajele nekaj naših vojakov.

Cehoslovaška.

Med Cehoslovaško in Italijo se prične jutri v Trstu pod predsedstvom italijanskega senatorja Moseonija trgovinska pogajanja. Pogodba bo kompenzacija na kontingent 60 milijonov lir.

Rusija—Poljska.

Pogajanja za definitivni mir med Poljaki in Rusi so v teku v Rigi.

Poročila javljajo, da je ruski general Wrangel na umiku pred ruskimi boljševiški četami.

Amerika.

V amerikanski reprezentacijski zbornici je sedaj 293 republikancev, 138 demokratov, 1 socialist in 3 pristaši drugih strank. Republikanci imajo 61 sedežev.

Domača politika.

Sporazum z Bolgari in okupacija Caribroda. Z okupacijo mesta Caribrod, ki je bilo dosedaj pod bolgarsko upravo, je storjen od strani naše vlade prvi korak glede uveljavljanja mirovne pogodbe, sklenjene v Neuillyju. Naše čete so vkorakale v ranih urah dne

razbo. Vsako kulturno društvo, ki hoče računati na državno pomoč in podporo, se mora podvreči državnim kontroli, ki se pa razteza samo na gospodarske zadeve in na tehnične reči. Slednjič bi tajnik tudi prirejal predavanja in tečaje, to je: stavil bi vladi predlog, preškrbel prostor in reklamo ter sprejel poslana govornika.

Delo takega tajnika bi bilo torej vsestransko in zelo važno. Na strani bi mu stal v vsakem izobraževalnem okolišu izobraževalni svet, sestavljen iz zastopnikov Cerkve in občine ter kulturnih organizacij dotičnega kraja. Nobeden član sveta ne sme biti krčmar ali s krčmarjem v gospodarski ali v rodbinski zvezi.

Tako približno naj bi izgledala državna organizacija izobraževalnega dela. Vsak izobraževalni okoliš bi moral imeti ljudski dom, ki bi bil lahko obenem tudi občinski dom ali šola. V vsakem kraju se dobi primerno poslopje, n. pr. stara šola, občinska hiša, mežnarija, ki bi se dalo za to preurediti, ali pa bi se, kjer je dovolj prostora, to napravilo v šoli. Politični shodi bi bili seveda od teh prostorov izključeni. Kulturna društva, ki se nahajajo v dotičnem kraju, bi se podvrgla neki državni kontroli v smislu splošne odredbe in potem bi dobivali tudi državno pomoč. Ta kontrola bi se raztezala samo v toliko, da bi poročala državi o svojem delovanju in gospodarnosti in dala jamstvo, da se njihovo delovanje ne izrablja v dobiček privatne spekulacije.

Taka državna organizacija bi gotovo zelo podprla kulturno delovanje različnih društev, vzbujala inicijativo, razširila delo šole na poznejšo dobo. Seveda se bo taka postava v doglednem času težko napravila, ker pri nas je premalo zanimanja za kulturni napredek. Stroški te organizacije bi se morali pokriti s posebnim kulturnim davkom, katerega bi morali plačevati krčmarji, tovarnarji in drugi, ki imajo dobiček od ljudstva, in s posebnimi globami in kazni za pregreške proti socialnemu redu.

6. t. m. v mesto ki je še spalo. Del teh čet je odrinil dalje v smer proti novi meji med Bolgarsko in našo državo, z namenom da jo zasede. Ob 9. uri predpoldan so prevzele naše civilne oblasti, na čelu ji okrožni načelnik, vsa civilno upravo od bolgarskega načelnika. Kakor poročajo listi, je bila izročitev mesta naše roke praznik za tamošnje prebivalstvo, ki je pozdravljalo v svečani obleki predstavitelje naše države in vojske. Izročitev se je vršila mirno in ni bil javljen iz celega caribrodskoga okrožja nikak incident. Odhajajoči Bolgari so par dni pred tem dogodkom odgnali iz okolice caribrodskoga veliko število meščanov in seljakov. Toliko nam poročajo listi glede okupacije prej bolgarskega, a sedaj definitivno našega ozemlja. Sedaj, ko je izvršena točka neuillyjske mirovne pogodbe, se nam vriva nehoti vprašanje: v kolikor bo vplivalo to završeno dejstvo na razmerje med našo državo in Bolgarsko. Bolgarski minister za notranje zadeve in namestnik Stambulinskega Dimitrijeva, je protestiral pri naši vladi brzojavnim potem proti okupaciji bolgarskega teritorija, čeprav so nam ga prisodili v Neuillyju. V svojem protestu je povdarjal, da bi okupacija, ki je proti členu 29 mirovne pogodbe, znala igrati v bodočem razmerju med Bolgarsko in našo državo prav resno vlogo. Gospod Stambulinski, ki namerava obiskati v najkrajšem času Bruselj, Bern, Prago, Varšavo in Bukarešto, se bo baje oglašil v drugi polovici meseca decembra tudi v Beogradu. Brezdvomno bo okupacija Caribroda dala g. Stambulinskemu povod, da se bodo v Beogradu dotaknili tudi tega vprašanja. Ako bomo hoteli vzdrževati tudi v naprej prijateljsko razmerje z Bolgarsko, bodo morali naši državniki odstraniti vse, kar bi utegnilo škodovati tem prijateljskim odnosom. Gotovo je, da se ne bomo odrekli teritoriju, kateri nam pripada glasom določbe neuillyjske, pač pa se bomo morali ozirati na tamošnje pripadnike bolgarske narodnosti. Politika sprave bo ugledila tudi ta eventualni nesporazum, in tako se je nadejati, da si ne bomo osovražili tudi Bolgarsko. Ravno v teh dnevih, ko se vrše pogajanja glede jadranskega vprašanja, je važno, da pridobivamo naše sosede in jih ne odbijamo z nesmiselnim zunanjo in notranjo politiko. Bolgarija je prištevati sicer k premagancem, a je nje no prijateljstvo vendarle večje vrednosti nego tiho in prikrito sovraštvo; pomisliti moramo, da je Italija, tista Italija, ki bo nastopila v Rapallu z za nas nesprejemljivimi zahtevami, sklenila lansko leto s svoj romansko sestro Romunijo, vojaško konvencijo. Tudi Romuniji in njenemu gibčnemu diplomatu Take Jonescu ni dobro verjeti; zato pa je boljše, ako si zavarujemo hrbet vsaj na bolgarskih mejah. Bilo bi umestno, ako bi se tega vprašanja lotili v ministrstvu zunanjih zadev; naše oblasti v caribrodskem okrožju pa naj postopajo napram autohtonim Bolgarom po načelih pravice. Ako bodo ti-le površno škicirani pogoji našli na merodajnih mestih vsaj nekaj razumevanja, bo storjen prav precejšnji korak k zbližanju naše države z Bolgarsko.

Velikosrbsko gibanje. Velikohrvatsko in veliko slovensko gibanje izziva na drugi strani velikosrbsko gibanje, katero zastopajo listi, kakor „Balkan“ v Beogradu, „Srpska zora“ v Sarajevu. Balkan je priobčil nedavno grd napad na ljubljanskega škofa, s katerim hujska pravoslavne in državno oblast zoper katoliške Slovence; okrog „Srpske zore“ se že tvori posebna organizacija „Narodna organizacija“, ki bo nastopila pri sedanjih volitvah kot samostojna stranka ali kot skrajno desno krilo radikalcev. Naša dolžnost je, da se izogibamo vsega, kar bi zamoglo dati uetiva temu nevarnemu gibanju.

Destrktivni elementi! Zagrebško demokratsko glasilo „Riječ“ je objavilo članek, pod naslovom: „Destrktivni (razdirajoči) elementi“, v katerem meče v en koš srbske Cokorilovce, hrvatske radičevce in frankovce in hrvatsko ter slovensko ljudsko stranko. Jako dobro mu odgovarja katoliška „Narodna politika“ in dokazuje, da so pravzaprav demokratski razdirajoči elementi, ker sejejo plemensko mržnjo in zbirajo v svojih vrstah samo eden stan — samo izkoriščevalce ljudstva. Ljudska stranka je pa državna stranka, ker ima državotvoren program za celo državo in ne izključuje nobenega plemena in nobenega poštenega ljudskega sloja.

Dr. Kukovec in NSS. Minister dr. Kukovec nikakor ne more pozabiti na nehvaležnost mladostne NSS, ki odklanja vsak stik z JDS. Še na zadnjem JDS shodu v Mariboru je naglašal minister dr. Kukovec v svojem govoru, da ni nikakih razločkov med liberalci in narodnimi socialisti, torej bi bil skupen nastop teh dveh naprednih strank čisto mogoč. No, razlika med JDS in NSS je pač ta, kot je nekoč sam dr. Tavčar obelodanil v „Narodu“, da je JDS vlačuga, ki se udinja vsem mogočim strankam; NSS pa je še mladostna devica brez onih grdih političnih grelov, ki so in bodo ubili JDS. Čudno se nam zdi, da ni potočil g. „idealni“ minister pri spominu na politično zapuščenost tudi v Mariboru par demokratskih solz, ki so nekaj pristno JDSarskega.

Minister dr. Kukovec sanja, ali pa se mu je že zmešalo. Na mariborskem JDS sestanku je pribejal dr. Kukovec, da bo izšla iz tega volilnega boja JDS kot najmočnejša stranka. Te dr. Kukovecve bajke gotovo ni verjel niti Voglar, ki je sicer precej bajeveren. Prerokovanja o JDS zmagi so mogoča edino le še v socialno pravični glavi ministra dr. Kukovca, kateremu so javno izgovorjene besede kot udarci klopota, postavljenega ob reber vinograda.

Volilno gibanje.

Radikalci. Izgledi radikalcev pri volitvah so jako dobri. V Vojvodini je na njihovi strani vse srbsko prebivalstvo z malimi izjemami. V Makedoniji so naredili kompromis z mohamedanci. V skopljanskem okrožju bo nosilec liste mohamedanec, v vseh drugih okrožjih Srb. V Črnigori se je nagnila na njihovo stran takozvana „stara generacija“, ki se je odvrnila od kralja Nikite, a tudi ne mara za demokrate.

Srbija. Volilni boj v Srbiji je jako oster. Socialisti, oziroma komunisti, so med sabo razdeljeni, in posamezne skupine v hudem boju druga zoper drugo. Tudi med radikalci in raznimi skupinami demokratov je završel zelo oster boj. Večkrat je že prišlo do pretepov.

Dalmacija. Dr. Smolaka je izjavil, da noče več kandidirati. Dr. Trumbić bo nosilec liste štirih različnih strank. Demokratski list „Život“, ki izhaja v Dubrovniku, ostro napada kandidature dr. Melke Čingrija, voditelja demokratov v Dubrovniku. Demokrati kandidirajo na drugem mestu svoje liste tudi Jatra Roka Vukoviča. V Dalmaciji so pojmi menda res nepojmljivo zmedeni. Srbski dnevnik „Samouprava“ poroča, da namerava glavni voditelj demokratov v Dalmaciji, dr. Grisogono, izstopiti iz demokratske stranke.

Medmurje. Tudi v Medmurju se je pričelo volilno gibanje. Seveda se ne more vršiti po kričavi madžarski modi, ker nobena stranka nima za to potrebnega volilnega zaklada. Prvi so se začeli gibati socialisti. Nosilec liste je vojni dobičkar Bukšeg, drugi na listi pa neki krčmar. Dotični krčmar začenja shode: Hvaljen bodi Jezus Kristus. Draga publika! Prišli so gospodje od socialdemokratske stranke... Sploh se med tem dobrim ljudstvom vedejo tudi socialisti zelo pobožno. Demokrati imajo malo pristašev, z njimi drže različni pisarji, glavno pa Židje. Zato so tukaj tudi vsem Židom priznali volilno pravico, če tudi so najhujši madžaroni. V zadnjem času so zašli v Medmurje tudi Radičevci, ki pa delajo največ z nasiljem in razbijajo shode nasprotnikov. A tudi ljudska stranka se močno širi in pridobiva vedno več tal.

Radičevci. V Liki so se Radičevci razcepili. En del se je hotel združiti s Frankovci, drugi del je bil proti temu in nato so se razdelili.

Demokratski shodi. V nedeljo je priredila demokratska stranka v Mariboru „velik“ manifestacijski shod. Velik je bil samo po svoji polomiji. Udeležba je bila majhna in navdušenje še manjše. Dr. Kukovec je govoril nad poldrugo uro. Njegov govor je bil res velik po obsegu in dober del občinstva je odšel med govorom. Baje je bila dvorana premrzla in tudi govor ni mogel ogreti občinstva. Dr. Kukovec je žalostno pogledal za vsakim odhajalcem. Med drugimi je izrazil tudi globoko upanje, da bo demokratska stranka izšla iz volilnega boja kot najmočnejša slovenska stranka. Popoldne so imeli isti govorniki shod v Slovenski Bistrici, ki se je vršil v še manjšem obsegu. Istega dne sta imela prof. Mravljak in g. Založnik iz Celja shoda v Slovenjgradu in v Soštanju. Od maloštevilnih pristašev sta dobila zaupnico, ki pa ne bo zadostovala za volitve. Demokratski govorniki so se pritoževali, da prireja ljudska stranka preveč shodov in sili tako tudi demokrate, da se morajo gibati. V Trbovljah in v Hrastniku sta imela Prekoršek in Spindler „sestanke“, ki se po mnenju demokratov bolj obnesejo, kakor „veliki kričavi shodi“ — namreč tam, kjer ni poslušalcev.

Komunisti. Komunisti so priredili v nedeljo v Celju shod, kjer so se tri ure prerekli s socialisti in si medsebojno očitali korita in podobne dobre reči.

Do pravih govorov niti ni prišlo in komunistični voditelji se bili skoraj brez pristašev.

Dnevne vesti.

Naš kraljevi dvor se preseli na zimo iz vile na Topčiderskem brdu v Krzmanovičevo hišo na Terazijah. Samo starostni kralj Peter ostane tudi preko zime v vili na Topčiderskem brdu, ker še novi kraljevi dvor ni dozidan.

Prevzemanje uprave Koroške po avstrijskih upravnih oblasteh je v polnem teku in bo končano še ta mesec. Na plebiscitno ozemlje je že dospelo 1000 avstrijskih orožnikov. Promet na Koroškem je med obema conama že normalen. Znaten del od ententne plebiscitne komisije je že odpotoval iz Koroške.

Manifestacijsko zborovanje NSS v Ljubljani. Nedelje se je vršilo v Unionu v Ljubljani manifestacijsko zborovanje NSS. Shod je otvoril in mu predsedoval Jarh. Govorili so: Deržič o splošnem političnem položaju, Juvan o gospodarskih vprašanjih, Brandtner o delavskem vprašanju, Škerjanc o neodrešeni domovini. Ob 3/4 12 se je začel pomikati manifestacijski spreved z godbo iz Uniona v Narodni dom, kjer so zaključili zborovanje sodnik Sernec, Tavčar in Rupnik.

Iz laškega okraja. Naših demokratov, posebno onih iz Laškega trga, se je polotila velika žalost in jeza. Kaj pa se je zgodilo? Od prevrata do spomladi letošnjega leta so bili gospodje liberalci neomejeni gospodarji v okrajnem zastopu. Letos spomladi pa je deželna vlada ukazala, da se ima okrajni zastop preosnovati v tem smislu, da se odstavijo: načelnik dr. Roš in nekaj tržanov demokratov. Namesto teh demokratiških gospodov so imenovani večinoma kmetje, in pristaši KZ. Ravno kar omenjeno in pa dejstvo, da ne more njihova jetična hčerka Samostojna med našim kmetiskim ljudstvom dobiti nobenih tal, jih strašno jezi. Kriv je seveda vseh teh nesreč g. dekan Krulje, ali kakor ga ti veliki Jugoslavlani imenujejo: tehanč. Je že stara navada vseh strahopetnih ljudi, med katere spadajo tudi gospodje demokrati, da vidijo strahovne povsod, tudi tam, kjer jih ni. Zato so pa začeli izlivali svoj žolč nad g. dekanom po liberalnem časopisu in ga kriviti vseh nesreč, katere so prišle in še pridejo nad nje. V pojasnilo jim bodi povedano le sledeče: Zahteva po preosnovitvi okrajnega zastopa se je od nas kmetov izrekla že dne 6. aprila lanskega leta na shodu KZ v pivnici, kjer pa ni bilo gospoda dekana. To zahtevo smo potem večkrat ponovili in letos spomladi je bila uslišana. Seveda samostojni kmetje, katerih pa je salamensko malo, te zahteve niso slavili, čeprav je šentrupertski Špilanc vedno kričal po shodih: Kmet kmeta, ven z doktorji itd., pa proti dr. Rošu in drugim liberalcem ni čvknil prav ničesar. Sicer pa, gospodje, okrajni zastop in okrajne ceste so tudi za kmeta, ki plačuje okrajne doklade. Laškotški liberalci se bodo morali navaditi še na marsikatero izgubo. Rešila jih ne bo Samostojna, in ne deviška narodno-socialna.

Milijonska globa se je naložila južni železnici radi neprevidnosti. Beograjska komisija, ki revidira te dni carinarnico v Ljubljani, je dognala, da leži glavna krivda zastoja ravno pri ravnateljstvu južne železnice, katerega osebe izvaja sabotažo. Radi odkritja tozadevne krivde je bila naložena milijonska globa južni železnici.

Ptuj — Sv. Lenart. Precej dolga je pot od Ptuja do Sv. Lenarta in brdko občutimo vsi, da vmes ni nobenega zdravnika. Mladi gospodje, ki so se naselili v obeh krajih, zahtevajo neznosne takse za pota na deželo; 500 K in še višje morajo stranke plačevati za eden obisk in zraven tega skrbeti za voz sem in tje; in stranka je časih samo reven bajtar. Če se razmere ne izpremenijo, se bo marsikateri bolnik moral odreči zdravniški pomoči, ker mu ne bo mogoče zmagati tolika plačila. Vemo, da gospodje naših obupnih pritožb ne bodo čitali in tudi ne upoštevali; zato priporočamo vsem, ki potrebujejo zdravniško pomoč, v Ptuj dra. Stuhca in dra. Mecler-ja, pri Sv. Lenartu pa dra. Kramberger-ja. Ti gospodje se držijo še srednje mere.

Begunski tabor v Strnišču bo likvidiran. Deželna vlada bo v kratkem opustila begunski tabor v Strnišču. Za begunce se bodo ohranile le najpotrebnejše barake, nekaj barak se bo tudi rezerviralo za železničarje, ki morajo vsled stanovanjske bede prebivati v taborišču. Vse ostale barake pa se bodo porabile v industrijske namene.

Za našo državo so od notranjega ministrstva prepovedani vsi časniki nemške vsebine, ki izhajajo na nemškoavstrijskem Koroškem.

Sodniki iz celotne SHS kraljevine so na svojem zborovanju v Beogradu sklenili enotno udruženje sodnikov.

Tobavelsko premogovno družbo in zastopnike delavstva iz Trbovelj bo povabila deželna vlada, da poviša premogovna družba rudarjem najnižje

stopnje mezde, ne da bi dvignila cene premogu. Akordno delo naj dobi 10% nagrade, pri večjem uspehu dela se naj dovolijo procentualne nagrade od strani družbe.

Za vojne invalide. Na gostiji Brumen-Osterc-ovi v Starinovivasi pri Ljutomeru se je nabralo za vojne invalide v okraju 112 K, kateri znesek se je poslal okr. glavarstvu, da ga razdeli med najbolj potrebne.

Novc uniforme dobi našo orožništvo. Tozadevni načrt je že izdelan. Posamezni orožniki dobijo svoje številke.

Umetniška razstava slovenskih slikarjev je bila otvorjena 9. t. m. v Jakopičevem paviljonu. To je 13 razstava mladih slovenskih umetnikov.

Skrajšanje železniškega prometa. Po novem voznem redu je bil promet na železnicah znatno povečan. Vsled razširjenega železniškega prometa pa se je na postajah: Beograd, Zemun, Indija in Vinkovci nakopičilo toliko prevoznega materiala, da bo železniško ministristvo prisiljeno omejiti promet na stari obseg. Na novo uvedeni vlaki se bodo morali spremeniti, ali deloma celo ukiniti.

Novo poslopje za ministristvo saobračaja in beograjsko železniško direkcijo nameravajo zgraditi na Topčiderskem trgu, katerega bodo odkupili od beograjske mestne občine ravno v te svrhe. Novo poslopje bo baje večnadstropno in impozantna stavba.

Povratak sedov brez plačanja carine iz inozemstva. Eksporterji vina, ki so pred upeljavo carinske meje in pozneje v lastnih sodih odpremili vino v inozemstvo, ne da bili priglasi sode za povratak, so vložili pri trgovski zbornici prošnjo, da se jim povratak teh sodov brez plačanja carine dovoli. Zbornica jo posredovala pri carinarni v Mariboru, ki je sporočila, da naj se glede carine prostega povratka takih sodov iz inozemstva vložijo prošnje pri carinarnici z dokazi, da so te sode v resnici odposlali v inozemstvo. Kot dokaz služijo duplikati vozništv, fakture, korespondenca in predajna železniška potrdila. Carinarnica ima pravico, o tem odločevati sama in bo v vsakem verodostojnem slučaju povratak brez carine dovolila.

Uvoz prepovedanega blaga na kontingentne pogodbe Avstrijske republike. Trgovska in obrtna zbornica poroča, da je uvoz po naredbi z dne 23. III. t. l. prepovedanega blaga dovoljen, v kolikor je tako blago obseženo v kontingentih pogodb z Avstrijo. Sem spada deloma stavbeno okovje, sodarsko železje, kotlarski izdelki, armature, potrebščine za laboratorije etc. tehnični predmeti iz kavčuka in stekla, furniri in letve, papirni izdelki, voščeno platno in eterična olja. Pri pošiljateljih tega blaga je treba predložiti potrdilo Warenverkehrs-bureau a. da je pošiljatev kontingentna.

Ukinjenje prepovedi uvoza blaga. Ker so različne carinarnice neednako tolmačile naredbo št. 71144 o pobiranju 10 procentov od vrednosti luksuznega blaga in nekatere dovoljevale uvoz vseh po naredbi z dne 23. III. 1920. prepovedanih predmetov; druge pa samo onih, ki so v oktoberjski naredbi o davku na poslovni promet naštet kot luksuzni, je trgovska in obrtna zbornica naprosila telegrafično generalno carinsko direkcijo za pojasnilo, ali je prepoved uvoza popolnoma, ali le deloma ukinjena. Odlok generalne direkcije bomo objavili v vseh časopisih.

Iz Maribora.

Na naslov g. dr. V. Serneca v Mariboru. „Tabor“ poroča v št. 63, da ste Vi, g. doktor, v nedeljo na shodu JDS v Narodnem domu v Mariboru med drugim izustili tudi te le besede: „Pri nas vodi agitacijo za obnove stare avstr. monarhije dr. Šušteršič zdaj iz Celovca, od koder razprda niti med člani SLS, posebno duhovniki, katerih mnogo stoji še na starem avstr. tiru“ itd. G. doktor! Poznali smo Vas dozdej kot resnega, resnoljubnega in pravičnega moža, zato nikakor ne moremo misliti, da ste z zgorej navadnimi besedami hoteli na podli način oblatiti in začrniti člane SLS, posebno pa duhovnike, kakor to delajo dan za dnevom, vsi listi Vaše stranke, temveč smo uverjeni, da ste si kot advokat poprej za zgornjo trditve in obdolžitve priskrbeli neizpodbitne dokaze. Zato Vas pozivljemo, da javno v listih objavite: 1. Med katerimi člani SLS je dr. Šušteršič iz Celovca že razpredel niti svoje avstrijske agitacije. 2. Katere duhovnike je že dobil oziroma skušal dobiti za svoje namene. G. doktor! Duhovščina se imena ne boji, zato z

imeni na dan! Ako pa bi svojih trditve ne dokazali z imeni, potem bi Vas morali, dasi neradi, poglasiti za podlega obrekevalca in nesramnega lažnjiveca.

„Mariborska duhovščina“. Demokratiški poslanec prof. Voglar je razkrival na zadnjem JDS sestanku v Mariboru, da so bili klerikalci vedno proti parlamentu. Politično voglarski Voglar je bil tako vnet in navdušen parlamentarec, da je skoro v celi dobi delovanja našega začasnega narodnega predstavništva trdovratno bival v Mariboru in se klatil po njegovi okolici. Malo preveč zavožene pojme o parlamentarnem delu poseda začasni narodni predstavnik Voglar.

Za begunske diake iz Koroškega. Mariborska dijaška kuhinja priredi izključno na korist ubogih begunskih dijakov iz Koroškega, ki so sedaj pribežali v Maribor, dne 13. novembra, t. j. prihodnjo soboto, ob pol 8. uri zvečer v vseh zgornjih prostorih slovenskega gledališča (prejšnji kazino) takozvani Martinov večer. Vspored bo mnogoličen in zelo zanimiv. Sodelovala bo mariborska vojaška godba pod osebnim vodstvom g. kapelnika Herzoga, Glasbena Matica pod vodstvom g. pevovodja Oskarja Deva ter še drug pevski zbor, v raznovrstnih šotorih pa bodo postregle rodoljubne mariborske dame z različnimi jestvinami, z Martinovo gosjo, s purami, kranjskimi klobasami, z gnatio, s sladkarijami in s prvovrstnim ljutomerčanom, z jeruzalemlčanom in šentpeterskim izbornim mostom. Kadileci bodo imeli smodk in tobaka dovolj na razpolago. Po koncertnih točkah sledi prosta zabava. Ker ima vsa prireditve izključno dobrodelen namen v podporo in tolažbo vsega obžalovanja vrednih koroških dijakov-beguncev, je pričakovati, da bo slavno občinstvo iz Maribora in okolice v prav mnogobrojnem številu posejilo to svečanost. Pridite vsi! Pokažimo s tem dejansko ljubezen do dragih nam bratov iz nesrečne Koroške. Na svidenje torej v bratski ljubezni! — Dijaška kuhinja v Mariboru.

Svarilo pred trgovci s človeškim mesom! Kakor se nam javlja iz Pobrežja, se klati po mariborski okolici pri belem dnevu neka baraba v uniformi jugoslovanskega vojaka ali orožnika, ki ima preko rame službeno torbo in pas brez bajoneta, ter obiskuje razne hiše, kjer služi, da so ženske same doma. Vse se pa pri tem prav rogato in surovo. Zahteva podatke čez hišne prebivalce, si zabeleži imena mladih deklet ter pravi, da bodo morala iti ta mlada dekleta v Srbijo, kjer se jih baje rabi, pa ne pove za kaj. Ta goljuf v jugoslovanski uniformi nima nobene pravice za taka preiskavanja. Za to je upravičeno le samo domače orožništvo in pa funkcionarji občine. Torej pozor! Ako so ženske same doma, naj ne odprejo vrat nikakemu tujemu človeku! Ima namen, izvohuniti kako priliko za vlom, ali pa da mu res kdo nasede za svojo trgovino s človeškim mesom. Ako se ta baraba kje pojavi, kar po njem s cepeem in takoj poklicati orožništvo ali pa mestno stražo!

Navdušenje za monarhijo v Avstriji. Kakor se nam poroča, so ob priliki neke demonstracije avstrijski oficirji na rampi mestnega gledališča zapeli avstrijsko cesarsko himno. Mariborski Nemci iz tega dogodka zajemajo nove nade, da bo kmalu zopet zaplaval nad Mariborom črnozolti cesarski orel. Le počasi nemška gospoda, mi smo v Jugoslaviji.

Jugoslovanska strokovna zveza skupina služkinj, priredi v nedeljo, dne 14. novembra ob 17. uri (5. uri) v dvorani JSZ, Splavarska ulica 4 gledališko predstavo „NAJDENA HOČI“. Predprodaja vstopnic v soboto od 18.19 ure (6-7 ure), v nedeljo pop. 9.10 ure in popoldan eno uro pred otvoritvijo. K obilni udeležbi vabi Zveza služkinj.

Shod odbora pomočnikov trgovskega gremija v Mariboru ima svoj sestanek v sredo 10. nov. ob pol 7. uri zvečer v hotelu Fuchs, Jurčičeva ulica.

Glasovalne skrinjice in kroglice so že pripeljali 8. t. m. v Maribor.

Nov Dimnikar v Mariboru. V Mariboru se je naselil dimnikarski mojster bivši dolgoletni legijonar v srbski vojski, Ljudovik Pucelj, kateri je že od balkanske vojne notri do lanskega leta na vseh srbskih bojiščih izkusil vse vojne grozote. Zavednega slovenskega obrtnika priporočamo!

Občinski gospodarski urad naznanja, da se je poverila sledečim tvrdkam oziroma društvom razprodajo petroleja na nakaznice: M. Berdajs, društva jugosl. državnih uslužbencev, V. Murko, A. Novak (Koroška cesta), Šuštarč & Preac, M. Slemenšek, K. Lotz, A. Vrtnik in J. Walzl. Rok za izdajo petrolejnih nakaznic se izvanredno podaljša do 20. t. m.

Mariborska podružnica S. P. D. priredi svojim članom v zgornji mali dvorani Narodnega doma vsak torek in petek od 8. do 10. ure plesne vaje. Te vaje so predpriprava za Planinski ples, ki bo 5. februarja 1921. Prva vaja je 16. novembra. Prijave sprejemata iz prijaznosti gg. Balon & Rosina, trgovca na Grajskem trgu do sobote, 13. t. m.

ZLATI TOROG MILO

ima 66 odst. maščobne kisline
in je izdelek samo prvovrstnih surovin.

Glavno zastopstvo za Kranjsko:

E. BUNC in DRUG :: LIUBLJANA

Gospodarska cesta 7.

Prva mariborska tovarna mila ~~~~~ preje C. Bros Maribor.

Oglas.

Dravska divizija v Ljubljani kupuje 3 milj. 500 tisoč kilogramov pšenice. Ponudbe se zamorejo staviti za vsako količino, ki presega 10.000 kg. Prva ofertalna licitacija se vrši po sledečem razporedu:

V Ljubljani 22. novembra (v intendanturi Dravske divizije).

V Mariboru 24. novembra (v pisarni Pukovske okružne komande v Dravski vojašnici soba 28).

V Celju 26. novembra (v pisarni Pukovske okružne komande), vsakokrat ob 10. uri predpoldne.

Zapečateni pismeni ponudbe kolokovane s kolkom od 10 dinarjev prevzamejo se do gori navedenih dni v omenjenih pisarnah.

V predpisane ustave se zamore vpogledati vsaki dan od 10. do 12. ure oziroma od 14. do 16. ure v zgoraj navedenih pisarnah.

Kavcija znaša 10 odstot. od zaključne svote.

„Metallum“ d. d. za promet železa
kovin in tehniških
proizvodov.

ZAGREB, Ilica št. 112 i 134
prevzame vlačanje

cerkvenih ZVONOV

iz bron v vsaki velikosti in obliki, prelivanje po-
tutih, kakor tudi popravila počenih zvonov brez
prelivanja. Jamstvo 10 let za glas in trajnost.
Zahtevajte prospekte. 760

**Pristaži,
zbirajte za volilni sklad!**

ZADRUŽNA BANKA

CENTRALA: SPLIT

PODRUŽNICE: MARIBOR, ZAGREB, NOVI SAD

Milijacije: Zadruga banka Reka, Zadruga štedionica Trst

OSNOVNA GLAVNICA 50 milj. K

Bankovni oddelek:

Bavi se z vsemi bančnimi posli. Obavlja izpačila na
vsa tuzemska in inozemska tržišča pod najugodnejšimi
pogoji.

Blagovni oddelek:

Kupuje in prodaja na veliko vse domače in prekomorske
proizvode.

Menjačnica:

Kupuje in prodaja tuje valute, devize in čeke ter vseh
vrst domačih in tujih papirjev.

Vloge

Sprejema denar na vložni žiro in tekoče račune ter jih
obrestuje pod najboljšimi pogoji.

Podružnica Maribor

Gospodarska ulica 20 (Pirchanova hiša)

prične s poslovanjem dne 1. decembra 1920.

Ravno so došle
večje množine blaga iz inozem-
stva, zato razpošiljam po celim
kraljest. po zelo nizkih cenah:

Caj	Kava
Kakao	Riž
Mandeljine	Olje
Čokolado	Mle
Papriko	Bombone
Zafran	Konjak
Vanilijo	Hum
Rožice	Silivovko
Pige	Slive
Paradižnik	Kreme
Bozine	Sveče
Džave	Testenine
Limon	Žveple
Pomaranče	Galico

Anton Močnik
CELJE, GLAVNI TRG.

Mala naznanila.

Razna:

Plemenska kobila

točka, 6 let stara, se zamenja za
teškega konja. Ribiška ulica 9,
Maribor. 870

URE

vsake vrste

se sprejmejo

v popravilo.

Zaloga ur

zlatnine in srebrnine. Cene

smerni. Postrežba točna.

IGNACIJ, MARIBOR

RAJSKI TRG v gradu (Burg).

POZORI

Naznanjam pred. duhovščini, cer-
kvenim predstojnikom, naročni-
kom, vsem znancem in prijateljem,
da sem s 1. novembrom pre-
selil svoj kiparski in zla-
tarski atelje za cerkveno
umetnost

iz Gaberja v Celje
k Kamnoseški družbi, Raz-
lagova ulica 7.

Priporočam se za vsa v mojo stro-
ko spadajoča dela v les in ka-
men ter za vsa restavriranja. Z
odličnim spoštovanjem

Miloš Hohnjec,
kiparski in zlatarski mojster Celje.

Strešna lepenka

se dobi pri

ALOJZU KUCHAR

Maribor, Cankarjeva ul. 26.

DANICA KREMA

844

ZA

OBUVALO

čisti, sjaji in
konzervira kožo

PROIZVAJA:

„SLAVIJA“ tvornica kemičnih
proizvodov d. d. ZAGREB

Telefon 5-46

ILICA 213

Brojavi: „GENIA“

Zadruga banka Split potrebuje za svojo
podružnico v Mariboru
knjigovodjo-korespondenta in blagajnika.

Prošnje z referencami naj se pošljejo na Zadruga banko, Zagreb, Vlaška ulica 24.

Reflektira se samo na verzirane in prvovrstne moči.

903

Ravnateljstvo Zadruga banke Split.